

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás	
		Tárgy	91(439 Bp) 09
Szerző:	Bojár Iván	Hely	
Cím:	A helytörténelmi mozgalom Budapesten	Idő	1971.
Forrás:	Magyar Hírlap	Személy	
	1971. nov. 16.	Helyszám	

244 A helytörténelmi mozgalom Budapesten

Csütörtökön, holnap kezdődik a Magyar Tudományos Akadémia kongresszusi termében, a Fővárosi Népművelési Tanács és a Hazafias Népfront budapesti bizottsága közös rendezésében a budapesti helytörténelmi konferencia.

Ennek témájáról és jelentőségéről beszélgettünk dr. Ságvári Agnessel, aki a következőket mondotta:

— A helytörténelmi mozgalom — amely elsősorban a tévévetélkedő, a „Fekete-fehér, igen-nem” révén vált a nagyközönség előtt is ismertté és népszerűvé — rendkívül fontos szerepet tölt be a népszerűsítő ismeretterjesztő munkában, illetve az egészséges lokálpatriotizmus felkentésében. Nézetem szerint azonban Budapest *helytörténete* — amely káderyanyagként éppen az említett vetélkedő résztvevőire is támaszkodni kíván — azonos a *várostarténelmettel*. Az ilyen várostarténelmetnek ki kell fejeznie a történelem folytonosságát, az események összefüggéseinek és a fejlődésnek a dialektikáját, akár szűkebben vett kerületi-, üzemi-, mozgalmi- vagy művészettörténeletről legyen is szó.

— Vannak egyesek, akik máris évődnek Budapest centenáriumi ünnepségeinek előkészítésén. Pedig ha van igazán aktuális feladatunk, akkor éppen ez: feltárni az előttünk álló négy generáció életét, bemutatni a fővárosnak, mint közgazgatási és szellemi gócnak a kialakulását, mindenekelett pedig talán a haladó mozgalmak ívét a polgári liberalizmustól, a radikalizmuson és a szociáldemokratá mozgalmakon át egészen a Tanácsköztársaságig. Hiszen a Tanácsköz-

társaság sem született a semmiből. Éppen egy ilyen fejlődéstörténet bemutatása lenne alkalmas arra, hogy világossá váljék: a főváros haladó gondolkodásban előtte járt a megyéknek; Budapest urbanisztikai gondolkodása — politikailag és szellemileg egyaránt — szembehelyezkedett a „bűnös város”-elképzelés provinciális kormánypolitikájával.

— Ha a helytörténetet depolitizáljuk, azaz helyi jelentőségű érdekességek publikálásának a színvonalára süllyesztjük, akkor ne csodálkozzunk azon, hogy történelmi közgondolkodásunk elhal, történelem és politika elválik egymástól, és ifjúságunk a történelmet nem érzi a jelen alkotórészének, s ehhez képest nem is törődik vele. Ezért is fontos, hogy történelmi higgadtsággal, s ha kell éles kritikával, őszintén foglalkozunk az utolsó 25 év történetével is. Hadd ismétljem meg: a helytörténet nem elégedhet meg azzal, hogy eseménytörténet legyen.

— *Ha már a művészettörténelmet említette: a helytörténelmi konferencia szekcióiban a művészettörténészek, építészettörténészek nincsenek képviselve. Mi ennek az oka?*

— Igaza van — kiesett a látószögünk-ből. Ez annál nagyobb hiba, mivel a részkutatásokban éppen a művészettörténészek végezték a legtöbbet. Nemcsak arról van szó, hogy a tudományos szakemberek együttműködése nélkülözhetetlen, hanem ezen túlmenően is szükségünk van a művészettörténészek jelenlétére. Az esztétikai-urbanisztikai szerep társadalmi hatásának, jelentőségének felmérésével, ismertetésével még adósak vagyunk.

Bojár Iván